

Obilježavanje 40. obljetnice Društva za plastiku i gumu i 30. obljetnice časopisa Polimeri

23. rujna 2010. u prostorijama *Fakulteta strojarstva i brodogradnje (FSB)* obilježena je 40. obljetnica *Društva za plastiku i gumu (DPG)* i 30. obljetnica časopisa *Polimeri*, popraćene kratkim skupom *Plastika i guma – danas i sutra*. Slavljeničko raspoloženje bilo je prigušeno zbog lošeg stanja u hrvatskoj industriji polimera i slabog zanimanja članova *Društva* za njegove aktivnosti. Obilježavanje obljetnice počelo je obraćanjem predsjednika *DPG*-a Vladimira Ferdeljija, koji je uz tužaljku nad sadašnjim stanjem u struci i gospodarstvu iskazao nadu da će *Društvo* i *Polimeri* nadvladati trenutačnu krizu te nastaviti djelovati i u budućnosti. Zatim su se okupljenima redom obratili članovi počasnog odbora, izražavajući pritom čestitke i želje za uspješnu budućnost. Ivan Juraga, novoizabrani dekan *FSB*-a, naglasio je ulogu svojega *Fakulteta* kao gnijezda strukovnih udruga, uključujući i *DPG*. Zlatan Fröhlich, predsjednik *HGK – Komore Zagreb*, komentirao je loš trend u proizvodnji plastike i plastičnih proizvoda, kao i lošu reputaciju plastike u medijima, te ponudio usluge *HGK* u promoviranju suradnje s gospodarstvom. Stanislav Kurajica, dekan *Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT)*, naglasio je sudjelovanje brojnih znanstvenika s *Fakulteta* u *Društvu* i *Polimerima*, što je plod razvijene znanstveno-nastavne djelatnosti na području polimera. Vatroslav Sablić, predsjednik Uprave *DIOKI*-ja d.d., koji je jedini podupiratelj *Društva* od njegovih početaka do danas, napomenuo je da je perspektiva u razvoju industrije. Zatim je Igor Čatić, kao voditelj obilježivanja obljetnice, pročitao poruke i čestitke koje je *Društvo* primilo u povodu svoje obljetnice. Među čestitarima izdvojio je Zorana Šušterića iz *Save Kranj*, koji je objavio rad u prvom broju časopisa *Polimeri*, Tonku Kovačić s *Kemijsko-tehnološkog fakulteta* u Splitu i predsjednika Republike Ivu Josipovića. Okupljenima su se s čestitkama i pozdravima obratili i gosti: Franjo Ranogajec u ime *Sekcije za petrokemiju Znanstvenog vijeća za naftu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, Ana Marija Grancarić u ime dekana *Tekstilno-tehnološkog fakulteta*, Dragoslav Stoilković u ime *Društva inženjera i tehničara gumarske i plastičarske struke Srbije* te Hrvoje Meštrić u ime *Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa*. Slijedila je dodjela diploma novoimenovanim počasnim članovima *Društva* Franji Ranogajcu i Dragoslavu Stoilkoviću te priznanja ustanovama i pojedincima koji su zadužili *Društvo*: *MZOŠ*-u, *FSB*-u, Igoru Čatiću (slika 1) te Vilku Žiljku, izumitelju *dvostruke slike* gdje se uz obične koriste boje vidljive samo u infracrvenom dijelu spektra. Na kraju obilježavanja obljetnice I. Čatić sumirao je četrdesetogodišnju povijest *DPG*-a, a glavna urednica *Polimera* Đurđica Španiček prikazala je prva tri desetljeća časopisa *Polimeri* uz nadu da će ih biti još barem toliko.

Skup *Plastika i guma – danas i sutra*

Nakon obilježavanja obljetnica održan je spomenuti skup, u radu kojega su pretežno sudjelovali predavači s *FSB*-a i *FKIT*-a. Gordana Barić s *FSB*-a dala je već tradicionalni gospodarski pregled proizvodnje i prerade plastike i gume. Naglasak je bio na posljedicama krize te na zamjetnom jačanju Azije. Posebno se to odnosi na Kinu, koja postaje ne samo sve veće tržište i proizvođač plastičnih i gumenih proizvoda već i sve veći proizvođač plastike te u doglednoj budućnosti cijenom, masovnošću i sve boljom kvalitetom prijeti europskoj i američkoj industriji. Bojan Jerbić s *FSB*-a predstavio je vrste i mogućnosti brze proizvodnje proizvoda koje omogućuju pravljenje vrlo složenih oblika koji su inače neizvedivi strojnim načinima proizvodnje. Ti se postupci u prvom redu rabe za pravljenje prototipova, dijelova kalupa i gotovih komada, npr. za potrebe medicine. Ante Jukić s *FKIT*-a detaljno je prikazao utjecaj inovacija u sintezi polimera na stalnu prevlast poliolefina, budući da malim promjenama u sastavu i strukturi materijal može dobiti nova svojstva i time

SLIKA 1 - Predsjednik *DPG*-a Vladimir Ferdelji i začetnik *Društva* Igor Čatić (Foto: M. Katalenić)

naći dodatnu primjenu. Dragoslav Stoilković s *Tehnološkog fakulteta* u Novom Sadu osvijetlio je teoriju Ruđera Boškovića kao sam temelj suvremene znanosti, jer uspješno opisuje interakcije tvari od međumolekulne razine do subatomske čestice. Marica Ivanković s *FKIT*-a uravnoteženo je raspravila rizike povezane s nanotehnikom, o kojoj s jedne strane znanstvenici i političari govore neopravdano optimistično, dok npr. nevladine organizacije i mediji gotovo straše javnost jednako neutemeljenim pesimizmom. Maja Rujnić-Sokele s *FSB*-a osvrnula se na danas vrlo popularnu bioplastiku, termin koji obuhvaća biorazgradljivu plastiku i plastiku iz bioosnove. Posebno je naglasila stvarne prednosti bioplastike, upozorivši na česte zablude zbog kojih se ti materijali smatraju perspektivnijima nego što objektivno mogu biti. Jelena Macan s *FKIT*-a govorila je o povijesti kompozitnih i hibridnih materijala, njihovoj povezanosti i razlikama te budućim trendovima. Na kraju se skupu obratio Željko Stošić iz *Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva* objašnjavajući sustav gospodarenja otpadom koji se pokazao sasvim uspješnim u zbrinjavanju ozloglašena polimernog otpada poput PET platenki ili automobilske pneumatike.

Razmišljanja na rubu obilježavanja obljetnica

Valja napomenuti da je, dok je svečani dio programa bio razmjerno dobro posjećen (slika 2), zanimanje za skup bilo slabo već od samog početka, a na kraju su u publici ostali praktički samo organizatori, predavači i nekoliko veterana *Društva*. Moguće je da je manjku zanimanja pridonio

SLIKA 2 - Sudionici svečanog dijela programa (Foto: M. Katalenić)

i prečest ritam održavanja ovakvih skupova: mala smo zajednica, pa se lako zasititi predavanjima stalno istih predavača o sličnim temama godinu za godinom. Već je i dvogodišnji tempo tradicionalnog savjetovanja *Polimerni materijali i dodatci* na rubu održivosti. Stoga dodatni skupovi u međuvremenu teško uspijevaju privući potencijalne sudionike. Stekao se dojam da je skup organiziran kao dodatak obilježavanju navedenih obljetnica. Kako je i ovom zgodom težište bilo na materijalima, to bi kao posljedicu moglo imati umor od ovakvih skupova i slab odziv na redovito *Savjetovanje* iduće godine. *Društvo* bi trebalo osmisliti aktiv-

nosti koje će privući članstvo i potaknuti njihovu zauzetost za dobrobit *Društva* – jer *Društvo* postoji zbog članova, a ne obrnuto! Pritom se osjeća zjapeći nedostatak srednje generacije koja bi u idealnom slučaju već bila preuzela vodstvo. Ovako osnivačka generacija izmorna cjeloživotnom borbom sa sjetom gleda u poletnu prošlost, što ne može nadahnuti mlade koji su više puta spominjani kao oni na kojima je zadatak održavanja i oživljavanja *Društva*.

Jelena MACAN

Održano savjetovanje **TEKSTILNI DANI ZAGREB 2010 - Mogućnosti i perspektive tekstilne i odjevne industrije***

Mogućnosti i perspektive tekstilne i odjevne industrije bila je tema ovogodišnjeg savjetovanja *Tekstilni dani Zagreb 2010*, održanoga 23. rujna 2010. na *Zagrebačkom velesajmu*. Okupljanjem stručnjaka i gospodarstvenika tekstilne i odjevne struke (iz industrije, s fakulteta, iz strukovnih škola, ispitnih kuća, gospodarskih komora i svih koji su povezani s tekstilom i odjećom), izmjenom njihovih iskustava i predstavljanjem mogućnosti željelo se doći do novih spoznaja, što bi pomoglo u prevladavanju teškoća i u ostvarivanju poslovnih uspjeha.

Savjetovanje je otvorio predsjednik *Hrvatskog inženjerskog saveza tekstilaca*, Damir Vitez, pozdravivši sve prisutne. Posebno je zahvalio *Tekstilno-tehnološkom fakultetu*, *Hrvatskoj gospodarskoj komori*, *HGK - Komori Zagreb*, te *Zagrebačkom velesajmu* na pomoći u organizaciji ovoga savjetovanja te *Organizacijskom odboru*.

Nakon pozdravnih riječi osvrnuo se na program savjetovanja kojim se željelo uključiti stručnjake iz industrije da svojim predavanjima, odnosno primjerima iz prakse prikažu mogućnosti razvoja.

U prvom dijelu savjetovanja skupina autora I. Cerovečki, J. Pelin, B. Leško, V. Bolfek i T. Vidović predstavili su renomiranu hrvatsku tvrtku Kotka d.d. za proizvodnju muške odjeće, pouzdanog poslovnog partnera, prepoznatljivog po visokoj kvaliteti svojih proizvoda i vlastitim tržišnim markama. Svaki od autora predstavio je dio predavanja pod općim naslovom: *Razvoj tvrtke Kotka d.d. Krapina - profil tvrtke za proizvodnju muške odjeće visoke kvalitete prepoznatljive na tržištu, s aspekta vezanog uz njihova područja rada u tvrtki*. U ovom izuzetno zanimljivom skupnom izlaganju predstavljen je razvoj Kotke d.d. u suvremenu tvrtku za proizvodnju odjeće s vrhunskom tehnologijom te računalnim vođenjem procesa. Tvrtka Kotka d.d. poznata je po stalnim ulaganjima u opremu i praćenju tehnološkog razvoja, modernom poslovanju s razvojem marketinga te stalnim ulaganjem u stručno usavršavanje kadrova.

Direktorica tvrtke *Beram d.o.o.* S. Lončar održala je predavanje o *Projektima i pripremi projekta na natječaje RH i EU*, koje je pobudilo veliko zanimanje prisutnih.

Zastupnik tvrtke *Lectra Deutschland* u Hrvatskoj predstavio je rješenja koja se nude u svrhu poboljšanja procesa i konkurentnosti u proizvodnji odjeće, od razvoja proizvoda, dizajna do gotovog proizvoda, s naglaskom na računalne sustave za iskrojavanje i izradu krojnih slika.

Skupina autora iz *HGK* i *BICRO*-a govorila je o mogućnostima poslovne suradnje uz pomoć *Europske poduzetničke mreže Hrvatske*.

Profesori s *Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* predstavili su mogućnosti suradnje s tekstilnom i odjevnom industrijom, posebno su navedeni projekti i novootvoreni laboratoriji sa suvremenom opremom. Mlade znanstvenice Marina Turalija i Sandra Bischof Vukušić s *Tekstilno-tehnološkog fakulteta* predstavile su rezultate istraživanja modifikacija površine nanočesticama srebra u svrhu antimikrobne obrade PLA polimera, koja se provode na istraživačkom projektu *FP7-REGPOT-2008-1: T-Pot* financiranom iz *Sedmog okvirnog programa* Europske unije.

Sudionici savjetovanja *TEKSTILNI DANI ZAGREB 2010*

Po završetku predavanja otvorena je rasprava - *Gospodarski forum* - pod vodstvom predsjednika *HIST*-a Damira Viteza (*Čateks*). Svi članovi *Gospodarskog foruma* ukratko su iznijeli svoja razmišljanja o stanju i mogućnostima tekstilne i odjevne industrije. U raspravu su se uključili i neki od prisutnih stručnjaka govoreći o problemima poslovanja u konkretnim i općim primjerima. Iz različitih razmišljanja došlo se do zajedničke spoznaje o važnosti zajedničkog pristupa u poslovanju te važnosti otvorenog pristupa svih profila tekstilaca i svih povezanih s tekstilom.

Predsjednik Damir Vitez je po završetku zahvalio svim sponzorima i prisutnima koji su ovom okupljanjem na *Tekstilnim danima* doprinijeli poboljšavanju veza i prijateljstva, te je izrazio da će to rezultirati poboljšanjem poslovnih veza i suradnje, što je glavna zadaća Hrvatskog inženjerskog saveza tekstilaca.

Održana je i *Modna revija* učenica *Škole za tekstil, kožu i dizajn*, Zagreb, koje su predstavile modne kolekcije na teme *jakna u ritmu velegrada i pust na žutici*.

Agata VINČIĆ

* Priredeno u suradnji s časopisom *Tekstil*.